Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., СУБОТА, 27-го ВЕРЕСНЯ 1919. Ч. 115. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. SATURDAY, SEPTEMBER 27, 1919. No. 115.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПОРІШИЛА СПРАВУ ГАЛИЧИНИ.

Ляхи получили ся на Волині з військами ґен. Денікіна.

Ґен. Денікін і Ляхи проти Петлюри. -- Жадають розоруженя його військ.

Велика рішаюча битва коло Омска. - Томск в руках большевиків.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ЗА ПЛЕБІСЦИТОМ ДЛЯ ГАЛИЧИНИ.

Падеревскі боронить знова перед головною радою жаданя Поляків щодо Галичини.

ПАРИЖ, 24. вересня. — Нині зявив ся Падеревскі знова на засіданю головної ради, щоби боронити домагань Польщі в справі Галичини.

Як доносять, головна рада заявила ся за тим, щоби населенє Галичини загальним голосованєм порішило, чи хоче належати до Польщі чи до України.

Падеревскі заперечив нині вістку про намір уступленя з премієра. Він заявив, що не думає покидати свого уряду, але хоче позістати при кермі, аж доки Польща не стане добре на ноги.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПОРІШИЛА СПРАВУ СХІДНОЇ ҐАЛИЧИНИ.

Головна рада визначила границї Польщі на сході.

ПАРИЖ, 25. вересня. — Ґоловна рада мирової конференції приняла нині рішеня в справі Галичини і прочих східних границь Польщі.

Як доносять, головна рада визначила точнїйше розємну лінію між Польщею і Україною.

Від сторони Росії творить підставу до визначеня границї лінія, яка була визначена ще в минувшім цьвітни на схід від конґресової Польщі, а по котру Поляки могли переводити військову окупацію. Тепер головна рада рішила, що вся територія аж до сеї лінії має перейти під зверхність Польщі; однак до земель, які находять ся на схід від сеї лінії, Польща не може мати претенсії на підставі факту, що вона їх заняла.

ҐЕН. ДЕНІКІН ПРОГОЛОСИВ ПОЛЯКІВ СВОЇМИ СОЮЗНИКАМИ.

Ґен. Денікін жадає від Петлюри розоруженя військ або уступленя з російської території.

(Після кореспонденції Камерона Мекексі).

ВАРШАВА, 22. вересня (через Париж 24. вересня). — Перед пяти днями перелетів я літаком триста миль понад большевицькі і українські війска з Луцька до Киева, відки я щойно літаком назад повернув. Прибувши до Києва, застав я там війска ґен. Денікіна, які вже від двох тижнів держать місто у своїх руках.

Коли я враз з поручником Вебером, польським летуном, відвідав ґен. Бредова, команданта російських військ, які здобули Київ, Москалї думали, що поручник Вебер прибув з предложенем від Поляків в справі співділаня з польською армією, але так не було. Ґен. Бредов порозумів ся сейчас з головною кватирою ґен. Денікіна і одержав від шефа його головного штабу відповідь, в якій було сказане, що ґен. Денікін вважає тепер польську армію союзницею проти большевиків і є готовий війти в зносини з її командантами на приязних услівях, але ґен. Семен Петлюра мусить бути вважаний ворогом.

Тогосамого дня пополудни, коли ми прибули, ґен. Бредов видав приказ, що від тепер належить вважати Поляків союзниками, а прихильникам Петлюри оставляєть ся до вибору розоружити ся або опустити російську територію.

З приводу сього приязного кроку ґен. Денікіна супроти Поляків можна надіяти ся, що польські війска і армія добровольців вже небавом розпічнуть спільну офензиву здовж шляху Київ-Люблин, щоби злучити свої сили і утворити одноцільний протибольшевицький боєвий фронт від Ураля до Балтійського моря.

Співділанє Поляків з ґен. Денікіном, яке тепер є запевнене з приводу прихильного становища ґен. Денікіна супроти Поляків, означає також скоре покінченє хаосу на Україні.

Київ переходив страшні часи підчас панованя большевиків. Три большевицькі комісії, в руках яких находила ся контроля міста, видали 2.000 до 3.000 засудів смерти.

ПОЛЬСЬКІ ВІЙСКА ПОЛУЧИЛИ СЯ НА ВОЛИНІ З АРМІЄЮ ҐЕН. ДЕНІКІНА.

Армія ґен. Денікіна і польські війска творять на сході одноцільний фронт проти большевиків.

БЕРНО, 24. вересня. — Польське пресове бюро доносить, що армія ґен. Денікіна, яка оперує в полудневій Росії, получила ся з польськими військами недалеко Коростишева. Злука польських військ з армією добровольців ґен. Денікіна означає утворене на сході одноцільного боєвого фронту проти большевиків.

(Місцевість Коростишів лежить на Волині на північний схід від Житоміра).

ПОЛЯКИ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ ПРО ЯКУ НЕБУДЬ ЗГОДУ З УКРАЇНЦЯМИ.

Всякі переговори в справі розему показали ся без значіня.

ПАРИЖ, 24. вересня. — В останних днях розійшло ся богато ріжних поголосок, що Поляки мали заключити з Українцями угоду, на підставі котрої обі сторони мали получити свої сили в цїли поборюваня большевиків. Члени польської мирової делеґації оголосили запереченє подібних вістий, заявляючи, що угода між Поляками і Українцями є неможлива тому, що провідник українського руху, Петлюра, не має нїякого зорґанізованого українського правительства та що ріжні переговори, які були ведені офіцирами Петлюри в цїли розему між Поляками і Українцями, показали ся безуспішними.

ПЯТАКОВ НА ЧОЛЇ САВЄТСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ ДО ПРАВИТЕЛЬСТВА ПЕТЛЮРИ.

Савєтське правительство заявило ся за згодою з національними правительствами, щоби здавити протиреволюцію російських ґенералів.

ЛОНДОН, 24. вересня. — Українське пресове бюро в Лондонї доносить, що на чолї большевицької делеґації, яка прибула дня 5. вересня в цїли навязаня мирових переговорів до головної кватири правительства Петлюри, стояв Пятаков.

Пятаков пояснив, що савєтське правительство, прийшовши до переконаня, що йому годі бороти ся рівночасно проти всїх своїх ворогів, рішило заключити мир зі всїма національними правительствами в тій цїли, щоби остаточно здавити протиреволюцію російських ґенералів.

(Пятаков, який стояв на чолї большевицької делеґації, був свого часу членом українського савєтського правительства. Що стало ся з українським савєтським правительством після занятя Києва, нема точних вістий, лише поголоски. Після одної поголоски українське савєтське правительство зістало розвязане, після иншого знова донесеня воно мало перенести ся з Києва до Сумів, харківська ґубернія).

В РОСІЇ.

ВЕЛИКА РІШАЮЧА БИТВА НА ЗАХІД ВІД ОМСКА.

Большевицька армія числить 300.000, армія Колчака 250.000.

ВАШІНҐТОН, 25. вересня. — Вісти, які наспіли до департаменту заграничних справ, доносять, що у віддаленю 100 миль на захід від Омска розпочала ся велика рішаюча битва, в якій буде порішена доля Сибіри, коли не цїлої Росії. Силу армії ґен. Колчака оцінюють на 250.000, силу війск большевицьких на 300.000 жовнїрів.

Через останні три місяці Злучені Держави і аліянти вислали для Колчака значні засоби оружа і амуніції, які повинні вистарчити на зимову кампанію.

Як се доносять з урядових кругів, ґен. Денікін не мав тепер наміру получити ся з Колчаком. Йому розходило ся головно о се, щоби відтяти большевикам довіз поживи і матеріялів з України. Коли би Денікінови було се не пощастило ся, то лише скора побіда Колчака могла би уратувати Росію перед червоною небезпекою.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАНЯЛИ ТОМСК.

Занятє Томска вказувало би на повстанє на задах армії Колчака.

ЛОНДОН, 24. вересня. — Бездротна телеґрама большевицького правительства, яку вислано нині з Москви, доносить, що большевицькі війска під командою ґен. Любкова здобули Томск, 500 миль на схід від Омска, осідка правительства Колчака.

Коли би ся вістка показала ся правдивою, то треба би припускати, що на задах армії адм. Колчака прийшло до повстаня. Томск лежить при сибірськім шляху і є найважнїйшим стратеґічним і торговельним осередком на Сибіри.

Від теперішного вислїду битви залежить признанє правительства Колчака.

ВАШІНҐТОН, 24. вересня. — В протягу кількох останних днів одержано зі Сибіри вісти, які досить оптимістично представляють теперішне положенє на Сибіри.

З достовірних жерел доносять, що на случай, коли Колчакови удасть ся в теперішній битві перемогти большевиків, які ще недавно загрожували здобутєм Омска, союзні держави признають всеросійське правительство в Омску.

Злучені Держави, як се доносять з достовірних урядових жерел, взяли на себе зобовязане до певної міри помагати війскам Колчака. Натомісць Англія і Франція є відповідальні за воєнні матеріяли, конечні для армії ґен. Денікіна. Один з американських урядників заявив: „Коли инші держави взяли на себе зобовязане помагати ґен. Денікінови, обовязком Злучених Держав є дбати про Колчака".

Запереченє вістки про уступленє Колчака.

ВАШІНҐТОН, 23. вересня. — Вісти, які одержав нині департамент заграничних справ від сибірського правительства, містять запереченє вістки про уступленє адм. Колчака з диктатора всеросійського правительства.

Як се подає дальше телеґрама, адм. Колчак видав лише проклямацію до російського народа, в якій він згадує, що він може опинити ся в такім положеню, що буде мусів уступити. Правдоподібно сей натяк про уступленє дав привід до поширеня вістки про уступленє Колчака.

Естонці знищили два большевицькі.

ЛОНДОН, 25. вересня. — Завзята боротьба відбувала ся вчера в околиці Пскова, в якім Естонції знищили два большевицькі полки, як се доносять телеґрами, одержані нині з Естонії.

Дальший наступ Поляків на Вітебск і Могилів.

ПАРИЖ, 25. вересня. — Наступ польських війск в напрямі горішного Днїпра викликав великий переполох серед большевиків, які з поспіхом опорожнюють територію вітебської і могилівської ґубернії, як се доносить телеґрама зі Стокгольма.

Большевицькі війска готовлять ся з великим поспіхом опорожнити міста Вітебск, Могилів, Оршу і Полоцк.

Як се додає телеґрама, большевицькі війска забрали зі собою всїх польських панів, які жили в тих сторонах, і умістили їх у вязницях в Москві.

Поголоска про замордованє Ленїна.

ПАРИЖ, 25. вересня. — На біржі розійшла ся нині поголоска про замордованє російського большевицького премієра, Николая Ленїна.

В парляментарних кругах заперечено вістку про замордованє Ленїна.

Инша знова телеґрама, яка наспіла зі Стокгольму, доносить, що Николай Ленїна увязнено в кремлїні, в Москві, та що вся власть, цивільна і військова, находить ся в руках народного комісара, Дершинського. В Москві побоюють ся однак бунту червоної армії на случай, коли би вона довідала ся, що лучило ся Ленїнови.

Троцький заповідає велику боротьбу проти капіталу в Анґлії і Америці.

СТОКГОЛЬМ, 24. вересня.— Большевицький міністер війни, Лев Троцький, промовляючи недавно на зборах савєта в Петроградї, предложив подробиці програми большевицьких воєнних операцій. Між иншим заявив він:

„Ані у Фінляндії ані в Естонії не може бути зведена величезна сьвітова боротьба проти капіталїстів, але в Америці і Анґлії, а передівсім на далекім сході".

„Большевицькі війска, — заявив дальше Троцький — будуть придержувати ся на дальше своєї методи в поборюваню своїх ворогів, перемагаючи їх кождого зокрема. Троцький сказав, що на ґен. Денікіна прийде черга, скоро лише Колчак буде побитий; відтак прийде черга на Поляків, а опісля на Румунів.

„Ми зробили мирове предложенє всїм балтійським краям, які не мають великого значіня, — заявив дальше Троцький. — Рівночасно однак ми не можемо терпіти провокації зі сторони Фінляндії, яка мусить дати запевненє, що заперестане робити приготованя до інтервенції в Росії, а в такім случаю ані один жовнїр червоної армії не переступить границї. Коли би однак Фінляндія бажала собі війни, тоді буде переведена проти неї кампанія знищеня, якого ще не було в історії сьвіта",

В АНҐЛІЇ.

АНҐЛІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ВИСЛАЛИ ДО ПРАВИТЕЛЬСТВА УЛЬТИМАТ В СПРАВІ РОСІЇ.

Жадають безпроволочного відкликаня війск з Росії.

ЛОНДОН, 25. вересня. — Конґрес промислових юній вислав до премієра Ллойда Джорджа ультимат, жадаючи рішучої відповіди на домаганє конґресу в справі відкликаня війск з Росії.

Конґрес промислових юній, який представляє 5,000.000 робітників, рішив проголосити загальний страйк, який буде тривати аж до відкликаня війск з Росії.

В Анґлії грозить загальний страйк зелїзничих робітників.

ЛОНДОН, 25. вересня.—Завтра пополудни рішить ся справа загального страйку зелїзничих робітників.

Коли правительство не дасть до завтра в полудне прихильної відповіди на домаганє зелїзничих робітників, 450.000 людий вийде завтра на страйк.

Правительство видало відозву в цїли зорґанізованя тимчасової зелїзничої служби на случай страйку. З того вносять, що правительство дасть неприхильну відповідь на домаганя робітників.

В ІТАЛІЇ.

НЕПРИХИЛЬНЕ ПОЛАҐОДЖЕНЄ СПРАВИ ФЮМЕ ВИКЛИЧЕ РЕВОЛЮЦІЮ.

Ходить чутка, що італійський король має намір уступити з престола.

ПАРИЖ, 25. вересня. — Італійська мирова делеґація твердить помимо запереченя американського делеґата Полка, що президент Вілсон прислав вже свою відповідь в справі Фюме, але американська делеґація держить її в тайнї.

З італійських політичних кругів доносять, що на случай неприхильної відповіди президента Вілсона в Італії прийде до революції.

Сподіють ся, що італійський король видасть проклямацію, в якій буде домагати ся сповненя услівий, обнятих лондонським договором. В такім случаю італійські мирові делеґати покинули би сейчас мирову конференцію.

Ходить чутка, що італійський король має намір уступити з престола. Положенє в Італії з кождим днем критичнїйше. Правительство втратило контролю. Італійська армія і нарід стоять по стороні д'Анунція.

В ПОЛЬЩІ.

УГОДА МІЖ КОЛЧАКОМ І ПОЛЬЩЕЮ БУЛА ЗАКЛЮЧЕНА ЩЕ В СЕРПНИ.

Колчак згодив ся признати независимість Польщі і її права до східної Галичини.

ВАРШАВА, 18. серпня. — Нині прибула тут надзвичайна делеґація від Колчака, зложена з трох членів, під проводом полковника Пастухова в цїли переговорів в справі утвореня польсько-російського союза проти большевиків.

З достовірних жерел доносять, що Колчак згодив ся вести переговори на підставі слїдуючих услівий:

1. Урядове признанє польської держави.
2. Признанє прав польської держави до східної Галичини.
3. Полагодженє литовського питаня великим державами.

Обі сторони виявляють бажанє довести як найскорше переговори до успішного вислїду.

Переговори між савєтською Росією і Польщею зірвані.

ЛОНДОН, 23. вересня. — Телеґрама з Гельзінґфорсу доносить, що савєтське правительство зробило також Польщі предложенє в справі мира, але савєтське правительство не хотїло навіть переговорів розпочинати, коли Войцеховскі прибув яко польський мировий делеґат.

Німеччина згромадила проти Польщі 800.000. жовнїрів.

ПАРИЖ, 25. вересня. — Польський премієр, Падеревскі, оголосив слїдуючу заяву:

„Німеччина на сході ще не є побита. Вона згромадила під теперішну пору проти Польщі 800.000 жовнїрів. Німеччина є всилї змобілізувати в короткім часі 2,000.000 армію.

„Під покришкою удїлюваня праці для робітників Німеччина з великим поспіхом продукує велику скількість оружа і амуніції. Було би великим блудом вірити, що Німеччина вже розоружена.

В АВСТРІЇ.

У Відни рух зовсім устав.

ВІДЕНЬ, 22. вересня. — З причини браку угля рух в цїлім місті зовсім устав.

Трамваї не їздять. Прийдеть ся також закрити всї фабрики, коли на час не прийде поміч. 500.000 робітників було приневолених пішки йти до місць праці, які часто й кільканайцять миль є віддалені від помешкань.

Фіякри грозять страйком; за одну їзду, хочби й найкоротшу, жадають вони 10 долярів,

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business Manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ПЛЄБІСЦИТ ДЛЯ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

Львівський український дневник „Вперед" подає у 84-тім числі, з 4. с. м., таку вістку за польськими ґазетами з Варшави:

В справі східної Галичини одержано тут нині дуже песимістичні вістки. Помимо великих зусиль польської делеґації, яка старалась усунути засаду провізоричности (тимчасовости) в справі східної Галичини і виєднати прилучене Червоної Руси (галицької України) до Польщі, **Найвисша Рада перевела ухвалу, що провізорія** (тимчасовість) **є основним услівєм згоди на польську управу в східній Галичині. Треба се розуміти так, що про долю східної Галичини рішить плєбісцит.**

Подібна вістка прийшла сього тижня з Парижа. Іменно телеґрама з 24. с. м. доносить:

Премієр Падеревскі ставив ся нині знова перед Найвисшою Радою мирової конференції, щоби боронити прав (!?!) Польщі до східної Галичини. Але показуєть ся, що Найвисша Рада мирової конференції є за тим, аби населене, яке живе в східній Галичині, заявило ся, до якої держави хоче належати: до України, чи до Польщі.

Український Народний Комітет одержав слідуючу телеґраму з Парижа від проф. Федора Савченка:

ПАРИЖ, дня 25. вересня. — Падеревскі домагав ся, щоби мирова конференція відкинула постанову, що в східній Галичині має відбути ся плєбісцит. Мирова конференція відкинула домагане Падеревского, наслідком чого він подав ся до димісії. — **Савченко.**

* * *

Як звісно, дня 25. червня с. р. мирова конференція позволила Польщі заняти війском нападену галицьку Україну, а дня 11. липня с. р. знова дала Польщі дозвіл завести в галицькій Україні „цивільне правліне".

В першій постанові мирової конференції було сказано, що дозвіл, який вона дала Польщі на занятє нападеної нею галицької України, не вплине на постанови Найвисшої Ради для управильненя політичного становища Галичини.

А в другій постанові було сказано, що Польща дістане позволенє завести цивільне правлінє на галицькій Україні, коли зробить умову з аліянтами і їх союзниками у війні, що згодить ся на автономію для галицької України, а та угода має бути на підставі, що Польща згодить ся, **аби населенє галицької України заявило свобідним голосованем про політичну приналежність свого краю, в часї, який визначать аліянти і їх союзники у війнї, або чинник, яким вони можуть виконати сю власть** (Ліґа Народів).

Отже сї постанови виразно застеріґають право плєбісциту для галицької України про її політичну приналежність, значить, чи сей наш край хоче злучитись з Україною, чи піддатись в польську неволю.

Поляки таким станом міжнародного права, яке є застережене для галицької України, невдоволені. Вони хотіли би, **аби мирова конференція змінила свої постанови і признала не волю народу, але польський напад і забір яко правний чинник для порішеня політичної приналежности галицької України.**

Длятого Падеревскі і компанія раз-враз їздить до Парижа добувати свого права розбою і злочину, але безуспішно.

І тому то Поляки зажурені безуспішностю париських поїздок. Тому їх клопоче плєбісцит і страх на них нападає.

Поляки не можуть зрозуміти, чому нарід має рішати про свою долю а не розбій польської шляхти.

А аліянти, а особливо Америка, видно не можуть зрозуміти, чому Поляки такої простої річи не можуть зрозуміти, і чому їм **прусацька натура і політика так глибоко віла ся в душу.**

* * *

Для українського народу се ще, покищо, одинока надія, що мирова конференція або Ліґа Народів зарядить плєбісцит в галицькій Україні.

Вправдї всім иншим народам бувшої австро-угорської монархії дано повне право рішити про свою долю своєю свобідною волею без жадних плєбісцитів; **одному тільки українському народови відмовлено того людського права; позволено Ляхам зрабувати його край, а тепер застережено йому право ще голосувати, чи хоче бути в неволї чи на волї, — однак покищо се може найлекший спосіб ратунку для галицької України і тому треба бодай припильнувати, аби ворог не використав плєбісциту в свою користь, та не загарбав нашого краю в неволю.**

Обовязком українського народу, а особливо того, що на волї, на землї американській, є тепер дуже сильно зорґанізуватись і станути до оборони нападеної галицької України.

Можливо, що мирова конференція визначить плєбісцит, а може се зробить вже Ліґа Народів, яка на перше засїданє має зібратись у Вашінґтонї, **але обовязком українського загалу є пильнувати, аби Поляки при нагоді плєбісциту не виконали нового замаху на галицьку Україну.**

Українцї в Европі і в Америцї мусять ужити всїх сил і праці і впливів, **аби той плєбісцит був справедливий; аби в часї плєбісциту не було в галицькій Україні анї польського війска анї польських урядників; аби в часї голосованя не голосували зайди з Польщі або із західної Галичини (Мазурі), та щоби еміґранти з галицької України в Злучених Державах, Канадї, Бразилії й Арґентинї, коли вони не є горожанами тих держав, дістали право голосувати над політичною приналежностию галицької України, під контролею правительства тих держав, де вони живуть.**

* * *

Справа плєбісциту галицької України є нині найважнійшою справою українського народу того краю і півтора міліона українських іміґрантів з того краю, котрі проживають на землї Вашінґтона, в Канадї, в Бразилії і в Арґентинї.

Ще є нагода направити зло, яке стало ся; направити той злочин, якого допустив ся Лях, віковий ворог українського народу.

Тож будьмо готові! Зорґанізовані, зеднані, приготовані до оборони рідного краю! Не жалуймо вже нині анї жертв анї часу анї праці, бо чим більші будуть наші жертви, тим сильнійший буде напір української демократії проти неволї польського наїзника і тим буде певнїйша побіда галицької України.

Як галицька Україна буде вільна з ляцької неволї, то се буде найліпша заплата за наш труд, за нашу працю, за нашу посьвяту і за наші жертви.

А тоді ті, що нині сумні, зможуть ще нині всі вертатись веселі до освободженої галицької України.

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКЕ ПЕРЕМИРЄ.

Як звісно, Поляки розіслали були з Варшави телеґраму по цілім сьвіті, що **Петлюра** погодив ся з Поляками і зрік ся в їх користь галицької України.

Про сю дурну телеґраму ми відразу писали, що то польська видумка, та що Петлюра міг тільки заключити з Поляками розем, отже умову чисто військової натури.

Тепер показуєть ся, що наша ґазета мала повну рацію.

До нашої редакції прийшли сьогодня українські ґазети зі старого краю, які потверджують се, що ми писали.

Ті ґазети доносять, що **Петлюра в справі Галичини з Поляками нічого анї не говорив анї не робив жадної умови.** Поляки вправдї держали собі якихось урядників з часів царської Росії; називали їх українською комісією"; годували їх в готели і казали, що „дістануть" від них галицьку Україну, однак ті люди не мали жадних повновластий від Петлюри. **Натомісць Українцї підписали з Поляками тільки розем** (завішенє оружя). Сей розем підписано дня 1. с. м. З рамени української начальної команди підписав розем полковник ґенерального штабу **Липко,** а з рамени польської ґенерал-поручник **Дурскі.** Договір заключено на протяг одного місяця, з правом пятидневного виповідженя кождої хвилї контроюнебудь стороною. **Договір є чисто військовий.**

Головні точки договору такі:

1. Витичено демаркаційну лінію і віддано Українцям кілька становищ на лінії Рівно-Дубно.

2. Польща згодилась доставляти Україні оружя.

Яко перший транспорт Поляки вислали до Каменця Подільського 200.000 ладунків.

По підписаню розєму заведено телеґрафічне полученє між Камінцем Подільським і Варшавою.

Реченець розєму кінчить ся 30. с. м.

ПОБІДА УКРАЇНЦІВ НАД ПОЛЯКАМИ В СТЕМФОРД, КОНН.

(Допись із Stamford, Conn.).

До Хвальної Редакції „Свободи" в Джерзи Сіти:

Пересилаю в залученю статю, яка була поміщена в стемфордській ґазеті „Daily Advocate" минувшого тижня. Ся статя являєть ся продовженєм боротьби Українців у Стемфорді з польскою безличностию, яка тут намагаєть ся поставити катів українського народу, польських леґіоністів, в ряді з тими, котрі під зьвіздистим американським прапором бороли ся за свободу і независимість усіх народів.

Прошу о поміщенє сеї статї на стовпцях „Свободи" в тій цїли, щоби ширшому загалови українському в Злучених Державах доказати, що хоч наша маленька громада не може чимсь надзвичайним відзначити ся, то всеж таки в патріотизмі і завзятю проти проклятої Ляшнї не уступає другим, більшим українським громадам. Також цїлию публікації нашої боротьби, яка покищо ведеть в місцевій американській пресі, є звернути увагу наших земляків у Стемфорді й околиці, що ся боротьба прибрала розмір, для котрого часопись стаєть ся замалим тереном; що для довершеня побіди приходить ся нам виступити перед форум публичне особисто, а не лише писаним словом. Поляки самі зміняють той терен. Не знаходячи слів, які би можна без встиду помістити в чужинецькій пресі для усправедливленя варварського наїзду на наші землї, вони пробують, чи не вдасть ся їм заґолюкати Українців з публичної трибуни, на масовім вічу.

Позір, земляки! І ми потрафимо виступити публично та заманїфестувати не лише слушність нашої справи, але також і те, о скільки ми культурнїйші від Ляхів. Побіч нас стануть нові наші побратими, Литовцї, бо їх кривдять і переслїдують тісамі вороги, що й нас — кляті Ляхи імперіялісти. І ми виступимо публично, та не з лайкою на наших ворогів, яких ми вже добре представили Американцям через пресу, але виступимо передівсім тому, щоб Американцям показати, як виглядає той нарід, котрий так дуже ненавидить Ляхів. Не як Поляки, брехнею, очерненем і поганими словами, але чудовою українською піснею виспіваємо перед чужинцями нашу традицію, надію і рішучу волю.

Тож до дїла, Братя! Виступ такий вимагає лише маленького труду і кошту в порівнаню до тої цїли, яку має осягнути. Виступом тим буде **величавий українсько-литовський концерт на дохід фонду будови памятника для американських жовнірів з сеї війни.** Такий виступ ми довжні місцевим властям за **рішенє виключити імена польських леґіоністів зі спису, який проектовано на памятнику.** Сей концерт назвемо манїфестацією, тому, що він буде даний для Американців і на їх дохід, так як сам комітет, назначений меййором міста, займеть ся розпродажию тікетів вступу. Всї видатки покриють спільно Українцї і Литовцї, так як їм лишить ся право уложеня програми, аби могли висказати і виспівати свою кривду, надію і красу національну.

З глибоким поважанем,

Іван Каштанюк.

Англійська статя, яку п. Каштанюк надіслав до нашої редакції, є дуже інтересна цілим своїм змістом, а особливо влучними арґументами, які є сильно переконуючі для безсторонного читача. Сї арґументи оперті на дійсних фактах і тому здирають з лицемірних Ляхів ту облудну маску, яку вони вложили на своє мідяне чоло, аби закрити правду перед цілим сьвітом. Сю статю наші патріоти повинні пильно прочитати і в потребі її як слїд вихіснувати.

Ся цікава статя звучить:

POLES AND UKRAINIANS.

German Influence and Its Result in One Section of Europe.

To the Editors of The Daily Advocate:

At the recent Polish mass meeting in Stamford, at which, among others, Dr. B. L. Smykowski of Bridgeport and Stanislaw Landie, vice-consul of Poland, stationed in New York, spoke, some very interesting statements were uttered which, we feel, need further explanation. We do not intend to play here the faultfinder, but as Ukrainians (Ruthenians), we are very much concerned with the statements uttered by Dr. Smykowski, and published in the Advocate, that accuse both the Lithuanians and the Ukrainians of disloyalty to America by insisting so much on "the German influence in the Lithuanian and Ruthenian countries." They did not explain what this influence was, and did not mention that it was Ukraine that had first expelled the Germans after the Germans deposed the Ukrainian government. By the way, the German influence in Lithuania and Ukraine was almost imperceptible, owing to remoteness of these two countries, while entire Poland was under the German influence, and most Poles had the German orientation during the World war, as the Allies and Lloyd George themselves testify. The German Kaiser, on Nov. 15, 1916, even proclaimed independent Poland. In the former Austrian empire, the Poles alone supported the German government and its policy, as against all other Slav nationalities. The present president of the newly formed Polish empire (by reason of conquest of 22 million Ukrainians, White Ruthenians and Lithuanians), Gen. Pilsudski fought the Allies for two years on the side of Germany and Austria and many Polish leaders at Warsaw wore Emperor William's crosses even after his exile.

Mr. Lloyd George, the English premier, has plainly evinced Polish duplicity and imperialistic instincts: "Poland has not fought on our side, and has contributed nothing in this war. Poland must be thankful for everything she has gained. The standpoint taken by the Poles during the war was not permanent, and it is encomprehensible how the Great Powers allow the establishment of peace to be dependent upon whether the Polish territorial ambitions are satisfied or not."

To mention once fore the "German influence in Ruthenia" (Ukraine) which Dr. Smykowski deplores so much, without having given one proof for his assertion (if need be, we shall present innumerable cases of Polish pro-German and anti-Ally policy before the German and Austrian downfall, as Mr. Lloyd George explains), allow us to recall briefly some latest events in Ukraine: The whole Ukrainian people fought strenuously the dictator Skoropadsky, whom Germans, after the occupation of Ukraine, put up and suported. To suppress the mutinous Ukrainian people the Germans were compelled to retain in Ukraine an army numbering almost one million, out of which 60,000 Germans perished. Was there any such a riot or mutiny in Poland during the long German occupation? None at all! The Polish leaders only quarreled among themselves as to who would be sent to Berlin in the role of representatives and servants to the German Kaiser.

And again one easily recalls how the Poles have been preparing and arranging for over three years to proclaim the Austrian-German archduke Stephen of Hapsburg of Zywiec (Auschwitz), West Galicia, who is allied in blood to all Hapsburgs and Hohenzollerns as well as to the family of Polish Prince Radziwill, who only lately was the marshal (speaker) of the Polish diet (parliament). It is indeed a base impudence to unjustly accuse the Lithuanians and the Ukrainians of sins never committed with a view su much the easier to deceive the world and especially ignorant public about the real state of affairs not only, but to lie so arrogantly.

Too much self-praise is unwholesome. Polish leaders laud all the ways and means of the Poles, and depreciate everybody else, especially the Ukrainians whom it is so hard to subjugate in Europe. These Polish politicians and leaders have spread a propaganda even in these our United States that is to the prejudice of Americanism. In fact they act very much against the spirit of Americanization. Please remember this event: At the Polish national assembly in Detroit, in the fall of 1918, where Poles from all over the States gathered, Ignatz Paderewski, the Polish pianist, who sojourned here and enjoyed the moral and material suport of the American general public, made this statement:

"The Poles must be Poles forever and not Americans . . . . The Poles have nothing to learn from the American."

This statement was commented upon by the American press at the time. And yet Dr. Smykowski boasts of having recruited seventy Poles in Stamford alone (we doubt whether so many volunteered)—to spread "Americanism," of course, in Ukraine and Lithuania by looting and killing the defenseless Ukrainians, Lithuanians and White Ruthenians. And to such plunderers and imperialists the Americans of Stamford are requested by the Poles to give honor and glory! These Polish legionaries were never used against the Germans, but against the Lithuanians, White Ruthenians and Ukrainians, to satisfy the hungry appetites of the Polish nobility, brought up in the political school of the Hohenzollerns and Hapsburgs.

How about the Jewish pogroms committed by Polish soldiery and civilians? Are these also German propaganda or is it the Polish noble spirit of tolerance? In this connection let us succinctly repeat what Dr. Smykowski in his address delivered at the Polish meeting related in Polish: "I was just to enter my train and behold an ugly dirty Jew (zhidzisko), was pushing through the crowd right near me, just as if precedence was due him in the train. But I applied my fist to him so hard that he tumbled with his heels over his head." Such was the action of a high Polish official, and who can deny the outrages committed on the Jewish, Ukrainian, White Ruthenian and Lithuanian population?

The plea for the Polish imperialistic legionaries before the democratic and truth-loving American people is scandalous to say the least. It is hard to realize how any one can demand honoring the few Polish legionaries from Stamford, who are at present under the German-Austrian Gen. Haller fighting the unwilling foreign races—the Ukrainians, White Ruthenians and Lithuanians—with view to create the Polish empire on ruins of these three peoples. We are sure no true American will approve of this. To think that the Poles, with the help of these Polish-American legionaries, have succeeded already to subjugate twenty-two (22) millions of these non-Polish peoples is a horrible thing to realize; this subjugation, of course, cost streams of blood, hundreds of thousands human beings slain who, with their utmost exertion, defended their territories before the Polish Huns that poured from all over the world and especially from the United States just to conquer foreign peoples who hate the Polish domination more than death, more than the infernal powers; and all this contrary to the ideals and objects that the world's war was waged for; all this contrary to the innate, human and divine right for man to enjoy freedom and independence in one's own country, where universal will for self-determination and independence is indisputable.

Ukrainian National Committee,
Stamford, Conn.

(From the Daily Advocate,
Stamford, Conn.).

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912,

Of "Svoboda" (Liberty) Ukrainian Newspaper published Tri-Weekly at Jersey City, N. J for October 1st, 1919.

State of New Jersey, County of Hudson.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Andrew Sawka, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Svoboda", and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above catpion, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher Ukrainian National Ass'n., Inc., 83 Grand St., Jersey City, N. J. Editor Vladimir B. Lototsky, 83 Grand St., Jersey City, N. J. Business Manager Andrew Sawka, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock): Ukrainian National Association, Inc., a Corporation, Fraternal Order. K. Kirczow, Pres. & Trustee, 3239 Boulevard, Jersey City, N. J. S. Yadlowsky, Fin. Sec. & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J. B. Lefczyk, Treas. & Trustee, 48 Washington Ave., Elizabeth, N. J. Andrew Sawka, Manager of "Svoboda" & Trustee, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

3. That the known bondholders, mortagees and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state): No bondholders, no mortgagees.

ANDREW SAWKA, business manager.

Sworn to and subscribed before me this 24th day of September 1919.

Walter W. Westphal, Commissioner of Deeds of New Jersey.
(My commission expires September 1924.)

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ЗАДУМУЮТЬ БРАТИСЬ ДО БИЗНЕСІВ АБО ВСТУПАТИ В БИЗНЕСОВІ СПІЛКИ.

По скінченю сьвітової війни, як можна було сподіватись, в Злучених Державах множить ся і буде множитись богато всякого рода бизнесів.

Під сю пору множить ся найбільше всяких торговельних спілок експортових і імпортових, які адвертайзмують ся і по українських часописах, а часто-густо накликують наш загал до закупна в таких компаніях шерів, з гаслом: „відбудова неньки України", „поміч вітчинї" і т. д.

А що однак деякі наші люди часто-густо не розуміють тих справ, то не від річи буде знати їм слїдуюче: Заки купите шер в даній компанії, треба перше добре знати і вивідатись, **хто, і які люди** творять дану компанію; друге, **чи і що** творячі таку компанію люди **мають спільного з українською справою, відбудовою України, помочию вітчинї** — чи тільки тих кличів уживають задля власного інтересу; трете, кождий купуючий шер в такій компанії повинен знати, що він пристає до **спілки зарібків а також і втрат;** четверте, що коли купить такий шер, а відтак хоче позбутись його, чи то через виїзд до краю чи по иншій причині, **він мусить шукати сам купця на свій шер, бо компанія не може звернути йому його гроший;** пяте, що компанії, які обіцюють часть своїх доходів на народні цїли, повинні сказати, **якій народній котролі підлягають такі компанії** і як даний нарід зможе мати над ними контролю, аби совісно виконали обіцюючі зобовязаня; шесте, що майже кожда компанія, основана на шерах, має двоякого рода шери, а то: common stock і preferred stock; common stock є шер, який дає право купившому його до рівних зисків і втрат в компанії і дає йому право контролї в компанії, право присутности на мітінґах компанії, голосувати, вибирати і бути вибраним до заряду компанії, а preferred stock **є шер спомагаючий, який не дає жадної контролї купившому такий шер в компанії анї жадного права вмішуватись до бизнесу, а лише такий шеровець є управнений до якогось невеликого проценту від свого шера, проценту означеного статутом даної компанії.** Тут треба ще зазначити, що коли би така компанія збанкротувала, власититель preferred stock втратить також свій шер. Знаючи се, доперва час надуматись, що кому в данім випадку робити.

Також не від річи буде, коли наш загал буде знати дещо про так звані торговельні спілки.

Торговельні спілки основуєть ся таксамо на шерах і вони мають тісамі права ділания як взагалі инші шерові компанії. Наші люди, які хотять заложити собі в своїй місцевости, скажім, торговельний штор, мусять мати свій чартер, свої шери, свій заряд, аж тоді будуть мати свій штор. Коли однак в їх місті закладає таку торговельну спілку хтось инший, скажім, торговельна спілка, істнуюча в иншім місті, тоді наші люди повинні знати, **що се не є їх торговля власна, але се власність, яка входить під котролю тої торговельної спілки, котра заложила їм в їх місті такий штор і се є лише філїя головної спілки.** В такій філії головна торговельна спілка має право заряду, настановлюваня всяких робітників і повну контролю, але не місцеві люди. Місцеві люди, які, скажім, купили шери, помогли лишень збудувати головній спілці філію і коли купили common stock, будуть управнені до зисків і втрат з цілого загального бизнесу: і з філій і з головної спілки, і можуть брати участь в річних зборах в осідку головної спілки, з правом контролї, голосованя, бути вибраними до заряду і т. д., **а коли купили preferred stock,** то будуть тілки управнені до даного проценту, який є приписаний статутом головної спілки, без жадних дальших прав щодо бизнесу. Тому тут наші люди повинні також справи добре вперед розуміти, а відтак рішати, чи їм закладати свою власну спілку, чи філію істнуючої вже спілки.

Б. П.

Гриць Чупринка.

РІДНИЙ КРАЙ.

Розкішний степ... Убогі села...
Се ти, мій краю чарівний?
Мій рідний край такий веселий,
Мій рідний край такий сумний!

Як часто я в своїх надіях
З тобою, краю мій, живу,
Бо вірю я — не тільки в мріях —
Ти будеш вільним наяву!...

Твої сини на всі дороги
Старцями вбогими пішли;
Давно чумацькі круторогі
Вони попродали воли.

Давно степи свої широкі
Вони задармо оддали.
Гаї-ж розкішні і високі
Другії власники звели.

* * *

Нащадки прадідів дебелих,
В ярмі ідуть твої сини!...
Мій рідний край такий веселий,
Мій рідний край такий сумний!

А всеж надійним вільним жаром
Твої сини вже розпеклись;
О, краю! Може незабаром
Ти будеш вільним, як колись.

Розкішний степ... Убогі села...
Се ти, мій краю чарівний?
Мій рідний край такий веселий,
Мій рідний край такий сумний!

УКРАЇНСЬКІ ВІЧА І МАНЇФЕСТАЦІЇ.

ПОЗІР! БРУКЛИН, НЮ ЙОРК, І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

Заходом українських злучених товариств і братств в Бруклинї, Н. Й., Ню Йорку і околиці, відбудеть ся в **суботу, дня 4. жовтня с. р., огодині 4-тій пополудни**

ВЕЛИКИЙ УКРАЇНСЬКО-ЛИТОВСЬКИЙ МАНЇФЕСТАЦІЙНИЙ ПОХІД І ВІЧЕ

проти наїзду Ляхів на східну Галичину. Збірне місце походу є **площа церковна коло церкви Сошествія св. Духа, Норт 5-та улиця.** Похід розвинеть ся о годинї 4-тій пополудни і рушить слїдуючими улицями: З Норт 5. ул. на Дриґс евеню до Норт 8. ул., а відси зверне на Беррі ул., на Бедфорд евеню до Клессен евеню, а відтам по двогодиннім поході з поворотом до МекКедден Гол на віче.

Так до походу як і на віче запрошуєть ся всї українські товариства і братства з Бруклина, Ню Йорку й околиці, котрі доси своєї участи не зголосили, щоби в той день в означенім часї прибули з прапорами і відзнаками товариськими. Кождий Українець і Українка, без огляду на погляди політичні чи партійні, котрим лежить на серци доля і воля рідного краю, повинні явитись і стати в ряди походу, щоб звеличати се народне сьвято. Ляцька зволоч напала наш рідний край. В XX столїтю „культурні" Ляхи принесли там в дарунку панщину і нагай. Українська мова заказана в школї і в урядї. Понад 2.000 української інтелїґенції і селян увязнено за те, що признавались Українцями. Зьвірства Ляхів не до описаня. Походом демонстраційним покажемо Американцям, що нам стала ся кривда, що нас, 5-міліоновий нарід, не питаючись навіть, віддали в неволю польській шляхтї. На вічу будуть промовляти бесїдники в українській, литовській і англійській мові. Підчас перерви буде співати український хор Бояна і литовський хор.

Українців, котрі служили в американській армії, просить ся отсею дорогою, щоби в згаданий день явились в мундурах військових до походу як найчисленнійше, а таксамо Українцї й Українки, котрі мають народні строї, нехай в них прибудуть для звеличеня походу. 114,15і17

УКР. КОМІТЕТ МАНЇФЕСТАЦІЙНИЙ В БРУКЛИН, Н. Й.;

о. Володимир Лотович, предс.;
Володимир Яськевич, секр.;
Григорій Цвекало, касієр.

ІНФЛЮЕНЗА НЕ ПЕРЕЙДЕ!

Повторене ся інфлюензи є певне сеї осени і зими. Перешлого року мала вона так надзвичайні жнива смерти, що сьвітова війна з цілою своєю жорстокістю не могла бути гіршою. Є отже конечним того року, щоби піднести сей славний воєнний клич: Вона не перейде! Комісарі здоровля у всіх більших містах піднесли вже тривогу і накликують до правдивої борби проти сеї пошести. Можете стрінути надходячого неприятеля без боязни, єсли забезпечите своє здоровлє через удержуванє своїх внутренностий чисто і через улекшенє жолудкови травленє. Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина є найбільше відповідним лікарством в тій цїли. Утримує воно внутренности вітвором, реґулює травленє і скріпляє цілу вашу систему. Тримайте його в хаті, як рівнож возьміть Трінера Анґеліка і в повороті до здоровля по атаках тоі-ж. Дістанете ті лікарства по всіх аптиках.

JOSEPH TRINER COMPANY,
фабриканти лїків,
1333-1343 S. Ashland Avenue,
Chicago, Ill. (Огол.)

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

ТУРЕЦЬКІ ЦИҐАРЕТКИ

"OLD EGYPT", циґаретки є найновійшим і найоріґінальнійшим побратимом цілої родини циґареток.

Ми хочемо сказати Вам про їх добрі прикмети в однім оголошеню. Та не в силі! Тут однак початок їх історії...

Вони мають 100% чистого Турецького тютюну; вони виглядають, курять ся і смакують як циґаретки, що коштують два рази тільки.

Але тямте, що у них найдете особлившиий добір Турецьких тютюнів змішаних зовсім новою методою. Ви ніколи ще не курили такі циґаретки за ніякі гроші. І Ви будете їх любити!

OLD EGYPT EGYPTIAN CIGARETTES S. Anargyros CORPORATION

І СКІЛЬКОЖ КОШТУЮТЬ

15 за 17 цнт.

НЕ КУПИТЕ ЛІПШИХ НАВІТЬ ЗА 25 ЦЕНТІВ.

OLD EGYPT — ЧУДО СТАРИНИ.

100% чистого Турецького тютюну

В ОКРАШЕНІЙ І ЩІЛЬНО ОПАКОВАНІЙ КОРОБЦІ.

S. Anargyros Фабрикант Найліпшої Сорти Турецьких і Єгипетьких Циґареток в сьвіті.

ЩАСЛИВЕ ЖИТЄ

Кровний винахід для поборюваня ІСПАНСЬКОЇ ІНФЛЮЕНЦИ

Ви не потребуєте обавлятись інфлюензи, коли підете за сею порадою: Зайдіть до аптики і жадайте коробку Болгарського Чаю на Кров, коли Ви чуєтесь зле. Ужийте лише горнятко сеї знаменитої зільної медицини, коли вона запарена, додаючи соку з половини цитрини, а воно сейчас викличе поти і перерве недугу в многих случаях. Минувшого року сей лік вратував житє тисячам недужим на Іспаньку інфлюензу і вони всі хвалять його успішність. На недуги кишок, жолудка, крови, нирок і утроби нема ліку для людий старих і молодих, який рівнав би ся з Болгарським Чайом на Кров. Ідіть до Вашого аптикара і жадайте Von Schlick's Bulgarian Blood Tea. Коли у Вашого аптикаря бракує сего ліку, Ви повинні сейчас набути у фабриканта. Скоро вишлеть 'ся Вам оплаченою почтою. Пришліть нам $1.25 на одну коробку, вистарчаючу на цілу родину, або на 3 коробки за $3.15, або 6 коробок за $5.25. Адреса: Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. 114-15

ПОЗІР ТОВАРИШІ УКРАЇНЦІ!

ФАРМИ НА ПРОДАЖ В ОКОЛИЦІ РОМ, Н. Й.

Хто хоче купити фарму перед зимою з цілим добитком і з політком, прошу зголосити ся на мою адресу а я радо кождому товаришеви опишу все докладно, щоби на подорож гроша не тратити, коли хто не має на стільки гроша, щоби купити відповідну фарму з худобою і з доброю будівлею. Я не буду оголошувати такі фарми, що їх не маю, або такі, які тамтого року спродані, як се має місце поміж другими аґентами, котрі оголошують в часописях, що мають такі і такі фарми а коли приїде купець, то аґент говорить, що тої фарми вже нема, бо вчера спродав і показує инші. Я є Українцем з Галичини, з Устя Зеленого, повіт Бучач. Був єм фармером через чотири роки, знаю всі околиці коло міста Ром; я є обзнакомлений з фармерами і з фармами, знаю де фарми ліпші а де підлійші. Я є знаний в инших місцевостях яко старий Союзовець. 11,13,15,16

1) **Фарма 83 акрова з будинками,** один дім, 2 великі стайні, курники, карники і знаряди господарські, 2 молоді коні, 4 корови, 3 ялівки, 1 теля, 3 безроги, 150 курий, 18 качок, 7 гусий, 9 пнів пчіл, 180 бушлів вівса, 4 акри кукурузи, 3 акри гречки, 2 акри картофель і таке инше. Все разом має коштувати $5.200; потрібно вплати $2.000, решта на сплату після умови. Фарма спродає ся з причини слабости жени а що дітий у них нема, то нема кому на фармі робити.

2) **Фарма 105 акрова,** добрі будинки і знаряди господарські і цілий збір тогорічний, 3 коні, 5 коров, 7 ялівок 2 бики, 1 безрога, 100 курий, овес, жито і пшениця, 8 акрів кукурузи, 3 акри картофель і таке инше. Все разом має коштувати $6.500; вплати потрібно $2.500, решта на сплату після умови. Я маю богато менших і більших фарм.

3) Хто з Українців є пекаром, то тут в Ром зробить великі гроші, позаяк пекара-Українця ані Жида тут нема. Є двох Поляків, з котрих один хоче спродати свій бизнес. Оборот тижневий від сімсот до вісімсот долярів. Дім новий і пекарня також, всего 5 років як побудовані. Дім вартости $4.000, пекарня $4.000, магазин на муку $500, 2 вози $900, кінь вартости $350. Спродасть ся все разом за $9.500. Потрібно вплати $4.500, решта на сплату після умови.

Хтоби з поважаних Товаришів хотів купити, прошу зголоситись листовно або особисто на мою адресу:

MICHAL PAWELKO,
209 Lawrence St., Rome, N. Y.

The Awl For All

НОВЕ І ДУЖЕ ВИГІДНЕ ШИЛО.

Тим шилом Ви можете направляти чоботи, упряж, мішки і т. п. Воно шиє сильно і добре, скоро як машина, ціна враз з 20 ярдами шевської дратви і 2 голки, з інструкціями, лише $1.00; 7 шил за $5.00. Вдоволене запевнене. Залучіть $1.00 до сего оголошеня ще нині, сейчас і вишліть до: 108—
NATIONAL SALES CO., Dept. 124, Sta. D., Box 90, New York, N. Y.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

Для ослаблених мущин.

Потребуєте післати нам лише 50 центів.

Ослаблені мущини як також нервові зістануть радикально і раз на все вилічені через ужите средства NOVO. Є се можна сказати, чудове средство, яке вилічило вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, коли долягає Вам нерво... ослаблене, коли утратили силу, коли маєте мелянхолію, вимні руки і ноги, біль голови, запір, диспепсію, слабість нирок або инші недуги каналу уринного, неприємні сни, боязнь стрічатись з людьми, як се роблять другі, то зістанете уздоровлені при помочи средства NOVO. Се средство в розмірно короткім часі зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете всякі уживати всяких приємностий житя. На доказ і для переконаня Вас о сім, що NOVO средство є дійсно вдале, вишлемо Вам ДАРОМ таку скількість сего средства, що Вам вистане на 15 днів, наколи пришлете нам свою адресу і імя, як також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплачене почтової пересилки і опаковане. Просимо звернути увагу на се, що се не мала пробна пачка, але комплетний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лічене. Оферта важна лише на ограничений час. Напишіть до нас безпроволочно, надмінаючи часопись, в якій Ви читали се оголошене а ми вишлемо Вам сейчас згадане средство. 115с—
NOVO COMPANY, Dept. 23.
BOX 1000, PHILADELPHIA, PA.

ЗДОРОВЛЄ ВАРТА БІЛЬШЕ ЯК ГРОШІ.

Коли Ви повинні шукати поради лікарської? Коли Ви були під опікою других лікарів і не зістали вилічені, або коли Ви є тепер хорі і не радились ще лікаря, то не гайтесь навідати до мого офісу по пораду у Вашій власній мові. Не занедбуйте свого здоровля.

Др. Д. Васерман через довгі роки дав докази успішного лїченя недуг мущин, женщин і дітий. Він оглянe Вас даром і порадить Вам щиро, що є добре для Вас, без ніяких зобовязань з Вашої сторони. Зголосіть ся до його офісу а він радо скаже Вам свою опінію.

Тисячі уважані за невилічимих зістали мною привернені до здоровля через уживанє найновійших електричних апаратів, таких як Vibrator, Wall Plate, High Frequency, Static Machine і X-Ray. Я також приміняю найновійші і найліпші ліки і средства до застрікуваня. Я осягнув найліпші успіхи в обох хронічних і грізних недугах крови.

УВАГА: Се оголошенє буде для Вас вартісне $2.00, коли принесете його з собою і піддасьте ся одному спеціяльному баданю.

ПАМЯТАЙТЕ. Поради даєсь зовсім довірочно. Баданє даром.

Dr. WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Телефон: Spruce 1766.

Години: щодня 10—12; 2—5; 6—8. Неділї і сьвята 10—2.

В часі відвідин набудете переконаня з вдячних писем моїх пацієнтів

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузі, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всї отсї недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лічить новою машиною приміняючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломанє костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, параліж, випадане волося. Лічить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

Др. КАУФМАН 111 East 7th Street, NEW YORK

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. вече., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

DR. RUSSELL DETROIT, MICH.

Я хочу розмовити особисто з кождим мущиною і кождою женщиною, терплячих на хронічні, нервові, кровні і зложені недуги, або коли Ви терпите на жолудкові, ниркові або міхура недуги.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосіть ся, щоб бути безплатно огляненим і засягнути моєї опінії та поради.

Позаяк я маю 17-літну медичну і операційну в лїченю хронічних, нервових і зложених недуг мущин і женщин. Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте.

Я приміню для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю.

ДЛЯ КОРИСТИЙ ТЕРПЛЯЧИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН,

котрі терплять на Ревматизм, Болї в крижах і суставах, Утрату апетиту, Болї голови, Запір, Завороти, Катар голови, Носа і Горла.

ЧИ ВИ МАЄТЕ ЯКИЙ СУМНІВ щодо Ваших долегливостий; чи маєте які скірні викиди, які стали упірчиві і неулеглі на вплив ліку; чи у Вас є такий нервовий стан, який незміняєсь навіть під впливом спочинку, дієт і медицини; чи Ви попадаєте в щораз гірший стан? Як так, то ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ СЕЙЧАС.

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре і властиве застосуванє найновійших наукових метод.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели.

ПАМЯТАЙТЕ.—ПОРАДА і ОГЛЯДИНИ ДАРОМ. Зволїкане, недогляд і невластиве лїчене є небезпекою.

Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного СПЕЦІЯЛІСТИ.

Години принятя: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер.	**Dr. RUSSELL,**	В неділї і сьвята від 10-ої до 2-гої в полудне.

176 E. Jefferson Ave., другі двері на схід від Вудвард, Detroit, Mich.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Він уже вилічив тисячі людий і бажав би і Вас вилічити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лікар, який лїчив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ Є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли звернете свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт. Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за якими шукалисьте без страти часу і гроша на инших лікарів

Коли його відвідаете то зауважите, що лікар є дуже обережний в видаваню діягнози вашої слабости; то є, що він шукає докладно нащо Ви хорі. Його заведене є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналізи крови, хемічної аналізи мочи, огляненя лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслідів докладного розсліджeня недуги мущин, неможливим є помилка.

Лікар скаже Вам яка є умірцована ціна за лїчене. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лїкаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавляти ся йти до нього. 21-33

Його Інституция має кождий найновійший апарат до огляданя хорих: Статік, Ґалванік, Дарадік і Гай Фріквенсі Електрісіти; Озоне Інгаляторіюм, Електрік Осцилляторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.
Оглядини і порада даром.
ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Години: від 9. рано до 6. вечер; в неділї від 10. рано до 1. попол.

ВИСИЛКА ОДЕЖИ, ОБУВИ, ПОЖИВИ.

ПОМІЧ РОДИНАМ В ҐАЛИЧИНІ ОДЕЖЕЮ І ОБУВЄМ НЕ ПІДЛЯГАЄ ОПЛАТІ ЦЛОВІЙ АНІ ОГЛЯДИНАМ. ЗАПАКУЙТЕ РІЧИ ДО ВИСЛАНЯ В СИЛЬНУ ПАЧКУ ДЕРЕВЛЯНУ 50-ФУНТОВУ, ПОДАЙТЕ НАМ ОСІБНО СПИС ВСІХ РІЧИЙ, ЯКІ ЗНАХОДЯТЬ СЯ В ПАЧЦІ І ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС А МИ ВАМ ПЕРЕШЛЕМО ДО КОЖДОЇ МІСЦЕВОСТИ В ҐАЛИЧИНІ ЗА УМІРКОВАНОЮ ОПЛАТОЮ. ВСІ ПАКУНКИ ОБЕЗПЕЧЕНІ ВІД КРАДЕЖИ І ВИПАДКУ МОРСЬКОГО. КОРАБЛІ ВІДХОДЯТЬ КОЖДОГО ТИЖНЯ. ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ ПИШІТЬ ДО ОДИНОКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ВИСИЛКОВОЇ КОМПАНІЇ: 108—

UKRAINIAN EXPORT COOPERATIVE COMPANY,
318 BROADWAY. : : : : : NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР ВИНАХІДНИКИ

Витніть сей купон і пришліть нам разом зі своєю адресою а одержите ЩОСЬ НОВОГО І ЦІКАВОГО, що Вас буде дуже інтересувати. Адресуйте так:

AMERICAN EUROPEAN PATENT CO., Inc.,
Pacific Building. : : : : Washington, D. C.

КУПОН — S. 105—

Поважані Панове:

Подаю Вам мою адресу і прошу прислати мені безплатно Вашу лїсту НОВИХ ВИНАХОДІВ, котрі можуть бути потрібні і пошукувані, як також другі цікаві інформації о патентах.

Моє імя ....

Адреса ....

ARE YOU A FIGHTER? HERE IS YOUR CHANCE.

БИТИ ГРОШІ $10.00 НА ДЕНЬ

потрафить кождий, як начне виробляти ґердаґції. 108-20

Повне поучене з образками вишле ся кождому, хто напише на понизшу адресу і залучить 25 цнт. почтовими марками.

GERDANETZ CO.,
208 E. 25th St., New York, N. Y.

МАЛИМ КОШТОМ

можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби так тяжко не ґарувати на старші літа. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових стіп найліпшої урожайної землї, рівної, чистої без жадних корчів за 90чс106

$345.00, $50.00 ЗГОРИ І $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ.

Земля находить ся при великім фабричнім місті Ню Бронсвік, 50.000 людности, 55 мінут віддаленя з Ню Йорку, де находять ся всїлякі фабрики, з доброю платнею. На тій землї вибудуємо Вам хату після Вашої вподоби, яку можете виплачувати таксамо як рент. 112-23

В разі купна компанія вертає кошти подорожи.

Офіс отворений також в неділї до полудня.

Не зволїкайте а рішайте ся скоро. Приймаємо Ліберти Бонди як готівку. Пишіть або голосіть ся по дальші інформації до

HAMILTON REALTY CO.,
63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY.

КОМПАНІЯ Є ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ.

МУЗИЧНИЙ КУТИК.

М. І. Едельман.

ДЕЩО ПРО ІНСТРУМЕНТАЛЬНУ МУЗИКУ.

(Дальше).

ЯК ТРЕБА ВПРАВЛЯТИ ГУБИ.

Легко дивити ся, як хтось грає на поєдинчім мосяжнім інструменті, який має лише три кляпи і маленький наусток до вдмухуваня воздуха, та виграє на тім інструменті так, як на скрипці. Отже декотрі люди думають, що навчити ся грати на мосяжнім інструменті є легко. Так воно і є. На мосяжнім інструменті кождий може навчити ся легко грати, бо наука не є получена з великими трудностями.

При науці на кождім мосяжнім інструменті треба звернути головну увагу на вироблене губ (ембушур). Між нашими грачами трафляють ся часто такі, котрі вправу губ легковажать і занедбують. Вони тратять час головно на гране ріжних пісень, а не на приписані школою вправи. Коли губи до граня не вправлені, то і ті пісні, які дотичний грач грає, виходять для уха неприємні. Ось з тої то причини неодин грач тратить охоту до граня, зневохочуєть ся до свого інструменту і нарікає, сам не знаючи на що. Наслідок того такий, що він або кидає свій інструмент, або грає з дуже малим заінтересованем.

Возьмім для прикладу скрипака. Коли скрипак має щось заграти, то він наперед бере в руки смичок, натягає на нім відповідно волосінь і натирає сю волосінь каляфонією (живицею). Відтак бере скрипку, настроює струни, тягне по струнах смичком та пробує, чи струни добре настроєні і чи смичок є добре натягнений. Після того він пускає по струнах пальці, а перекoнавши ся, що вони добре бігають, щойно тоді зачинає грати.

Коли би грачі на дутих інструментах забирали ся до граня так, як той скрипак, то певна річ, що й вони були би добрими грачами. Тільки треба звернути **надзвичайну** увагу, що грач на дутім інструменті не має до діла зі смичком і зі струнами, але **дуже делікатними нервами і мускулами,** з яких складають ся людські губи (варґи).

Отже застановім ся над тим добре і поміркуймо, як то треба вправляти ся, щоби виробити ті губи так, аби вони могли видобувати з інструменту низкі і високі тони, які треба грати раз грімко, а раз тихо — залежно від вимогів даної мельодії.

Коли ви маєте годину часу до музичних вправ, то пів години грайте **довгі і тихі** тони, а за другої пів години зробите більше, ніж би ви грали дві години, але не гралиб довгих тонів.

Треба собі затямити, що чим тихше граєть ся на дутім інструменті, тим сильнійші й витривалійші стають ся губи грача.

На слідуючий раз пічнемо писати про глибокий віддих, себто: як треба віддихати, коли хтось грає на дутім інструменті. Статя про віддих є получена із значним коштом, бо ріжні вправи треба представляти відповідними ілюстраціями, котрі наглядно пояснюють, як можна осягнути глибокий віддих. Ми говоримо про се заздалегідь тому, щоби читачі „Музичного кутика" звернули на той артикул свого увагу. Глибокий віддих вяжеть ся з анатомією і фізіольоґією, тож дотична статя вийде доволі цікава і поучаюча.

(Дальше буде).

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Орґанізують угнетених.

В слідуючу неділю пополудни в „Лексінґтон Опера Гавз", в Ню Йорку, відбудуть ся наради в справі орґанізованя товариства угнетених народів. Оповіщено в ґазетах, що в нарадах візьмуть участь представники Індії, Єгипту, Ірляндії, Кореї, Хін, російських народів, Персії і Сирії. Нарадами буде проводити Дудлей Філд Малон. Промовляти будуть: сьвященик Джеймс Ґратан Найтен, з Норфолк, Вірджінія; Чарней Владек, завідатель жидівської ґазети в Ню Йорку „Форвертс"; сьвященик Норман Томас, редактор ґазети „Ню Ворлд"; Айриш Гери Боленд; Карлтон Геєс, професор історії в Колюмбійськім університеті, і Ляля Ляят Раі, провідник молодоіндійського руху. Заклик на наради підписати: Герберт Корей, сьвященик Джан Гайнс Голмс, Освалд Ґарізон Віллярд, Френк П. Волш, рабін Юда Маґнес, Вілтон Лакеі, Гери Л. Дана, Фредерик К. Гов, і инші.

Вечірні школи для чужинців у МікКізпорт.

У вівторок, 30. вересня 1919, пічнеть ся наука у вечірних школах для тих чужинецьких мущин і женщин, у МікКізпорт, Пенсильванія, котрі хочуть навчити ся читати, писати і говорити по анґлійськи. Наука буде відбувати ся в ґімназії при Шов евени і Локост улици, від години 7.30 вечером. В сім році, подібно як і минувшого, буде два курси денно, в день і в ночи. В день для тих, що працюють в ночи, а в ночи для тих, що працюють на день. Спеціяльний курс американської історії і державних законів будеть ся подавати тим, котрі бажають стати горожанами. За школу не платить ся нічого. Складаєть ся лише одного доляра кавції за уживанє шкільних книжок. Доляра звертаєть ся, коли будуть звернені книжки. Записувати ся до школи можна в директора, Івана Айзенгавра, в ґімназіяльнім будинку, почавши від вівтірка 30. вересня вечером. По близші інформації можна відносити ся до пана Айзенгавра, або до Міжнародного Інституту, 502 Пята евеня, третий поверх, МекКізпорт. — Українці повинні скористати з сеї нагоди і численно записати ся на курс анґлійської мови до вечірної школи.

Проповідники і погребники хочуть страйкувати.

„Лише розуміне обовязку, альтруїзму і служби здержує проповідників в Америці від зорґанізованя юнії, викликаня страйку і позволити краєви іти до пекла" — сказав баптиський сьвященик Іван Роч Стратон, в Ню Йорку, „Майже кождий в сьвіті вже вийшов на страйк, лише не погребники і проповідники — говорив він дальше. — Я думаю, що вони зроблять се в короткім часі. Коли нарід хоче проповідників, він мусить платити їм відповідно до теперішних обставин".

Війна коштує Злучені Держави $22.000,000.000.

Два роки війни, яку Злучені Держави провадили з Німеччиною, коштують американський нарід майже 22 міліярди долярів, або міліон долярів на годину. Так говорить урядовий звіт правительства. В день підписаня перемиря, 11. падолиста 1918 року, Злучені Держави мали під оружем 4,800.000 жовнірів. З того у Франції було 2,-086.000, а з сих 1,390.000 було на фронті. Лише на армію видано 14.000,000.000 долярів, а прочу суму ужито на покритє розходів воєнної адміністрації. За суму 22.000,000.000 долярів, яку розтрачено на війну, можна було покрити всї кошти правительства Злучених Держав за час від 1791 року до 1914 року, або оплатити всїх учителів у Злучених Державах через повних пять років.

1-дневний Мунеївський страйк.

Міжнародний Союз Робітничої Оборони в Ню Йорку і Шікаґовська Федерація Праці ухвалили викликати на день 8-го жовтня 1919 страйк всїх робітників в тій цїли, щоби добити ся поновної розправи для Томи Мунея, робітничого провідника у Сас Франціско, засудженого на досмертну вязницю.

Жидівський новий рік.

Минувшої середи почав ся жидівський новий рік, 5680-тий з ряду.

Підчас останного голосованя в Шікаґо 75% женщин голосували проти проґібіції.

ПОДЯКА.

Товариство Музичне в Елізабет, Н. Дж. складає сердечну подяку властителеви дому Впов. Пану Василеви Левчикови, за те, що з хвилею завязаня нашого товариства відступає свою галю, сьвітло і опал зовсім даром для потреб нашого товариства. Неменше прислужив ся нашому товариству і тим, що наклонив свого 8-літного синка, Івася, щоби вступив в члени. Коли товариство урядило пораз перший баль дня 28-го вересня, то купив нам на дарунок великий обмальований бубон, вартости $55.00. За отсю добродушність складає йому на сім місци щиру подяку

Тов. Муз. в Елізабет, Н. Дж.